

Megjelenik délután
—
SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, FÜVÉSZ-
KERT-UTCA 9. SZÁM
—
TELEFONSZÁM 17.30

DEBRECENI POLGÁR

— POLITIKAI-NAPILAP —

ELŐFIZETÉSI ARAK:
1 hónapra . . . 1.40 P
Negyedévre . . . 4.— P
Félévre 8.— F
Egész évre . . . 16.— P
Vidéki havi előfizetés 2 F
Egyes szám ára 6 fillér
(Hétfőn és szombaton 8 f)

FŐSZERKESZTŐ: HEGYMEGI KISS PÁL ORSZÁGGY. KÉPVISELŐ

A polgárt a debreceni polgároknak

A független polgári pártot és annak vezetőjét a debreceni kormány-sajtó állandóan szidta, támadta. Politikusok mondják, hogy olyan példátlan durva támadás nem volt még sajtóban, mint a miyfet ezek a lapok leadták. Nem volt meg a válaszáadás módja. Képviselőnk feltárta ezt a Friedrich-féle interpelláció után Bethlen grófnak s kért annyi loyaltást: legyen annyi lehetőségük, hogy elveinket, jogainkat megvédehessük. A miniszterelnök gavalléros ellenfél volt s megszületett a Polgár.

Mégis jelent teljes szerénységgel, önzetlen munkásokkal — egy párt erkölcsi támogatására támaszkodva subvenció nélkül. Tárgyilagos kritikát kíván gyakorolni a közéleti jelenségek felett. A megindulás mindenütt nehézséget okoz. Mégis volt és van bátorságunk, hogy megálljuk helyünket.

Előfizetői szép számmal vannak a lapnak s a gyűlölet embereit kivéve olvassák többen a tuisó oldalról is.

Mégis egyes organumok nem nyugosznak, s a csuf támadások özönét uszítják rá.

Miért, — azért mert nekik is élni kell. Az ő kenyerek: a gyűlölet, ha ennek villámaik nem szórják, azt hiszik nincs subvenció s nincs olvasó közönség.

Vagy egyik felekezetet állítják szembe a másikkal, vagy egyes embereket pécéznak ki s támadják — most ismét rajtunk a sor —

Kérjük olvasóinkat, hogy e támadásoknak ne üljenek fel. Mi higgadt-ságunkat megőrizzük, de ha szükséges az igazságot meg mondjuk még akkor is, ha ez egyeseknek fájni fog.

Elvégre ami türelmünknek is vége szakadhat. Asszonyainkat kulturdé-monoknak nevezni, intézményeinket sárral dobálni, vezetőinket lepocskondiázni, — bárkit is vallása miatt kipellengérezni, — nem vitézség, nem dicsőség.

Bizunk abban, hogy az olvasó közönség abban a hajzában, amelyt ellenünk egyesek most kezdenek oda áll a hátunk megé.

De kérjük azokat a közéleti férfiakat is, akik bennünket támadó organum háta megett állanak, küszöböljék ki a veszekedés, és bemocskolás lehetőségeit. Bizunk jó izlésükben.

Déri Frigyes eredeti elgondolásában a „Külföldi Magyarok Muzeumát“ akarta megalapítani

(Tudósítás a harmadik oldalon)

Maniu már három héttel a puccs előtt tudta Károly király hazaérkezésének minden részletét

Precup Viktor ezredes, a király legbizalmasabb embere szenzációs cikkben írta meg Károly király hazatérésének előkészítését

Az utiprogramm csaknem órapontossággal folyt le

Bukarest, június 10.

A Dimineata ma reggeli száma szenzációs cikkben ismerteti Károly király visszatérésének előzményeit. A cikket Precup Viktor ezredes, Károly király legbizalmasabb barátja, akinek a legnagyobb szerepe van a visszatérésben, írta.

A visszatérést — írja a cikkirő — Bukarestben készítettük elő. A megszervezésben és az előkészítésben

a királyon és rajtam kívül még hárman vettek részt: Oteteseleanu vállalat igazgató, Nikoara őrnagy és Manojlescu volt helyettes államtitkár.

En május végén szabadságot kértem az ezredemtől és 27-én Franciaországba utaztam. Párisban megvásároltam egy repülőgépet és megállapodtam a repülőtra vonatkozóan is. Számoltam azonban minden lehetőséggel és gondoltam arra is, hogy esetleg kényszer leszállás is előfordulhat s ezért a Skoda művek bukaresti képviselőjével is kötöttem olyan megállapodást, hogy szükség esetén segítségünkre lesz és rendelkezésünkre bocsájt egy másik repülőgépet.

Természetesen mindezt a legnagyobb óvatossággal csináltam,

mert tudtam, hogy minden lépésünkre figyelnek s mindenütt kémeik vesznek bennünket körül.

Ezért az elutazás előtt nem is mentem egyenesen Párisba, hanem az előtte levő Maux állomásán szállottam ki s innen mentem ki Károly kastélyába.

Itt egy hetet töltöttem. A herceg vendége voltam. Az utazás további előkészítésében segítségemre volt a párizsi román követség katonai at-taséja.

Az ő utlevelével utazott Károly még pedig úgy, hogy a nevére kiállított utlevelébe Károly fényképét ragasztottuk, az attasé sofförének utlevelébe pedig az attasé fényképe került.

Az attasé június 2-án ulutazott Párisból és egyenesen Bukarestbe ment, hogy megszerveze Károly király fogadtatását s minden eshetőség ellen biztosítsa Károly sima bevonulását.

Az előkészületek során a legpontosabban állapították meg Károly hazaérkezésének napját és óráját.

Az elkészített utiprogramm sze-

rint Károlynak délután 5—6 óra között kellett megérkezni Bukarestbe.

Itt a 2-es és a 9-es vadász és a 6-ik gyalogezrednek — a hadsereg parancsnokkal folytatott megbeszélés szerint — a repülőterre Károly herceg fogadtatására ki kellett vonulni.

A repülőgépet Popp kapitány vezette.

A cikknek legérdekesebb része az, amelyben Precup kapitány elárulja, hogy Maniu már a puccs előtt három héttel tudott az utazás minden részletéről és azt is tudta, hogy a herceg melyik napon és mely idő-tájban fog Bukarestbe érkezni.

A képviselőház mai ülése

Hegymegi Kiss Pál ma mondja el a belügyi építkezéseknél tapasztalt visszaélések ügyében bejegyzett interpellációját

Budapest, június 10.

A képviselőház ülését 10 órakor nyitotta meg Almássy László elnök. Temesváry Imre az apropicációs törvényjavaslat előadója türes kormányparti padsorok előtt kezdte meg a törvényjavaslat ismertetését.

Több felszólalás után Wolff Károly emelkedett szólásra.

— Megállapítja, hogy a költségvetés tárgyalása során a képviselők pártkülönbség nélkül a gazdasági helyzet miatt súlyos aggodalmaknak adtak kifejezést.

Megállapítja, hogy a vidéken, különösen pedig a földmunkások

körében heves agitációt folytat a szociáldemokrata párt. Össze kell fogni ez ellen a szervezkedés ellen. Beszéde további során a liszt adó tervezet ellen tiltakozik.

Az adófizetők nem bírnak el ujjabb adóterhet. Ha öt fillérrel megdrágul a liszt, a fogyasztónál ez már 15 filléres drágulást fog jelenteni.

Az interpellációkra a délután során fog áttérni a ház, amikor Hegymegi Kiss Pál városunk képviselője is elmondja a belügyminiszter és a földmivvelésügyi miniszterhez bejegyzett interpellációját.

Lapunk zártakor az ülés tart.

Mi történt tegnap?

Apponyi kijelentette, hogy mint a múltban, a jövőben is küzdeni fog a Margitszigeti játék kaszinó terve ellen.

Dr. Sági Jenő orvost, aki autójával felszaladt a járdára és két embert súlyosan megsebesített, s akit az ügyész előzetes letartóztatásba helyezett — a vádtanács 10,000 pengő kaució ellenében szabadlábra helyezte.

Londoni jelentés szerint Sanghainban egy kínai gőzös sziklára futott és elsüllyedt. 100 utas és a legénység a tengerbe veszett.

A budapesti főkapitányság detektívjei károm klubban razziaát tartottak és mindháromban hazard kártyajátékon érték tetten a tagokat. A klubok vezetői ellen megindították az eljárást.

Chikágóban, ahol naponként számtalan szenzációs rablás és gyilkosság történik, — hétfőn meggyilkolták a Chikágói Tribune világhírű rendőri riportert Zinglent. — A riportert az állomás kijáratánál ismeretlen férfi lőtte le úgy, hogy revolverét a riportert tarkójára nyomta s abból több lövést adott le. — Zinglen nyilvánvalóan a véres chikágói banda áldozata. A banditák minden valószínűség szerint azért tették el láb alól, mert már nagyon sokat tudott róluk. — A lap szerkesztője 25,000 dollár díjat tűzött ki a gyilkos kézrekerítőjének.

A kalocsa kir. törvényszék Straka Mihály tanyásgazdát, aki Pirtópusztán feleségét előbb megfojtotta, s aztán egy almafára felakasztotta — szándékos emberölés bűntettében mondotta ki bűnösnek, s ezért életfogytiglani fegyházra ítélte.

A szovjet párizsi képviselőének titkára öngyilkossági kísérletet követett el, és zsebkéssel felvágta ereit. A titkárnak Moszkvában kellett volna utazni, de mert attól félt, hogy ott a szovjet agyonlöveti, saját maga akart véget vetni életének.

Berlinben egy Magdeburg Vilmos nevű hadirokkant jólirányzott fejlődéssel agyonlőtte magát. A hadirokkantban, — aki súlyos idegsokkos volt — a felesége tartotta benne a lelket, — az asszony azonban pár nappal ezelőtt meghalt, mire a hadirokkant elpusztította magát és gyermekét.

A Detroit folyam alatt épülő új alagút munkálatainál dinamitrobbanás következtében hat munkás életét veszítette, hat másik munkás pedig súlyosan megsebesült.

Budapesten Singer Rudolf háztulajdonos felesége a Hunyady-tér 12 sz. ház második emeletéről az udvarra vetette magát. A mentők haldokolva szállították a Rókus-kórházba.

KERÉKPÁROK

és gyermekokcsik javítását szakszerűen végzem. — Alkatrészeket raktáron tartok.

NAGY ISTVÁN, műszerész,
Széchenyi-utca 6. szám.

A „Debreceni Polgár” „Utbaigazító Irodája”

A „Debreceni Polgár” adott programjához hiven készséggel foglalkozik az *előfizetők* minden ügyesbajos dolgával. Meghallgatja panaszait, kéréseit. Ha módjában áll — elintézi, de mindenesetre tanácsot, utbaigazítást ad az elintézésre. E célból a szerkesztőség tagjaiból, valamint a belső munkatársak köréből „Utbaigazító Irodá”-t szervezett. Amennyiben az *előfizető* kérése méltányos, vagy a panasz jogos s a közérdeket érinti — szívesen foglalkozik azzal a lap hátsólapján. Ha csupán magánérdekről van szó — bizalommal fordulhat az *előfizető* az „Utbaigazító Irodá”-hoz, amely

hivatalos órákat minden hétfőn és csütörtökön d. n.

5—6 óra között tart.

Ez idő alatt a szerkesztőség tagjai (főszerkesztőnk is!) valamint a belső munkatársak az *előfizetőknek* rendelkezésére állanak a szerkesztőség helyiségében, *Füveskert-utca 9. sz.* (Függetlenségi Kör).

Az „Utbaigazító Iroda” már is nagy érdeklődést keltett s igen sokan keresték fel támogatásért, tanácsért. Csupán arra kérjük *előfizetőinket*, hogy látogatásaikat a fentebb jelzett hivatalos órákra szíveskedjenek korlátozni annyival is inkább, mert az iroda kizárólag csak ez idő alatt állhat rendelkezésre.

A Kollégium idejének költségvetése nyolcvannyolcezer pengő hiánnyal zárult

Karai Sándor igazgató záróbeszédében ismét az anyakönyvtárnak állami kezelésbe való átengedését javasolta — Baltazár Dezső dr. püspök a Kollégium megsegítésére felhívást intézett a volt növendékekhez

A debreceni református Kollégium kedden tartotta meg évzáró ünnepélyét, amelyen a tanári karokon és az ifjúságon kívül megjelent a református egyház, Debrecen város, a tudományegyetem és a társadalom képviselői is.

Az évzáró ünnepély előtt ünnepi istentisztelet volt a Nagytemplomban, ahol dr. Nagy Sándor főgimnáziumi vallásnász olvasott bibliát és imádkozott.

Istentisztelet után a Kollégiumba vonult az ünneplő közönség. Itt a Nemzeti Hírszék elnöklése után Karai Sándor kollégiumi igazgató tartott nagyszabású évzáró beszédet.

Ismertette ezután, hogy a kollégiumi költségvetés 88,000 pengő hiánnyal zárul. Ennek egyik oka, hogy a tiszadai birtok jövedelme 45,000 pengővel kevesebb, mint 1927—28-ban volt, a másik pedig, hogy a tudományegyetem 1929. november óta lakbértérítést nem fizet és ez mintegy 20,000 pengővel csökkenti a bevételt. A kultuszokmány leszállította a tanári fizetés-kiegészítő államsegélyeket is és ez is 13,000 pengő többkiadást jelent a Kollégiumnak.

A hiány megszüntetésére a gazdasági tanács a Kollégium tulajdonában levő 10 és fél millió aranykorona névértékű hadikölcsönkötvény valorizálását javasolja, mert ha az állam csak 1 százalékos kamatot is fizetne a kötvények után, már ez maga évi 121,800 pengő többjövédelmet jelentene.

Javasolja továbbá, hogy a kollégiumi anyakönyvtárt, a tulajdonjog fentartásával és megfelelő feltételek kikötése mellett adják állami kezelésbe.

tekintettel arra, hogy a könyvtárt a Kollégium nem tudja ellátni a szükséges személyzettel, sem pedig a gyarapítás tekintetében színvonalon tartani. Javasolja továbbá a kollégiumi füveskert megszüntetését és bérbeadását, mert évenként 6000 pengőbe kerül és rendeltetésének amúgy sem felel meg a nagy távolság miatt. Végül pedig javasolja a kollégiumot fentartó testületek évi hozzájárulásának felülvizsgálását.

Ezekben a kérdésekben, ugyancsak az egyházkerület által kiküldött

szanáló bizottság javaslatai felett a most összeülő egyházkerületi közgyűlés intézkedik majd.

A továbbiakban megemlítette, hogy dr. Erdős Károly egyetemi tanár, miután az intézet igazgatói tisztét 12 és fél éven át nagy buzgósággal viselte, lemondott. Helyére dr. Baltazár Dezső püspök intézkedése folytán dr. Kállay Kálmán egyetemi tanár került, aki működését körültekintéssel és energiával kezdte meg. Beszámolt ezután a Kollégium többi ágazataiban történt változásokról. Tartalmas beszámolóját a következőképen fejezte be:

— Örömmel állapíthatjuk meg, hogy Kollégiumunk ősi hagyományaihoz hiven ez évben is becsülettel megtette kötelességét a nemzeti kultúra iránt. Hogy ezt megtehesse, ezért az elismerés és a hála mindenekfelett az egyházkerületet illeti, mely féltő gondnal vigyázz Kollégiumunkra, dicsőséges múltunk és drága dicsőségére.

A diszes közönség a beszámolót nagy tetszéssel fogadta.

Baltazár Dezső dr. püspök emelkedett ezután szólásra,

hatalmas, emelkedett beszédben kérve az ifjúságtól, hogy amilyen hűséges tavítványa és fia volt ő az alma maternek, olyanok legyenek ők is. Lelkére kötötté minden ifjunak,

érezzék azt a tudatot, hogy a Kollégiummal szemben tartozásuk van, tekintsek ezt életük adósságának és törekedjenek arra, hogy ezt az életben visszafizethessék.

Különösen kérte őket arra, hogy otthon, saját községükben és városukban mindenütt hirdessék, hogy a Kollégium, az ősi alma mater szegény és nagyon is rászorul a megsegítésre.

Baltazár Dezső dr. püspök mély hatást tett beszéde után a Kollégium évzáró ünnepe a Himnusszal végződött.

Hirdessen lapunkban!

* Olcsón vásárolhat Gárdos József könyvesboltjában és papirnyegyházában, Debrecen, Református püspöki palota.

A jó közlekedési rendszert nem büntet, hanem nevel

Ha az autós Magyarországról jövet átlépi az osztrák határt, a mosolygós vámőr — miután pár perc alatt elvégezte az összes hivatalos teendőket — egy kis füzetet nyom a vezető kezébe. A füzet azzal kezdődik, hogy szívesen köszönti az érkezőt s megnyugtatta, hogy Ausztriában nincsenek olyan rendszabályok, amelyek kellemetlenné tehetnék az autózást, sőt ellenkezőleg, ha vannak is bizonyos előírások, azok mind csak azért hoztak, hogy az autóst védjék. Azért menjen az autós az ut egyik oldalán, mert egyébként összeütközhetik a szembejövővel s baja esik, azért lassítson amikor annak szükségé fennforog, nehogy magát vigye a veszélybe. — Aftutván ezen kis füzetet, mire elindulunk a Burgenland rossz útjain az osztrák metropolis felé, már ismerjük is a helyi közlekedési szabályokat, gondunk van reá, hogy azokat pontosan be is tartjuk, mert arra nem a rideg paragrafus, hanem a kis füzet, mint értünk aggódó mester tanított meg.

Kétségtelen dolog, hogy a jó közlekedési szabályok a forgalom, a személy- és vagyonbiztonság védelmezői, azokra feltétlenül szükség van s azok ma már ugyszólván minden kultur országban azonosak. Ezeket a szabályokat be kell tartani és meg kell tartani. Amde már 2000 évvel ezelőtt felállították a szabályt, hogy többet ér az igazság szolgálatában a bírő érő meleg szive, mint a paragrafusok ridegsége. Még a rossz rendszabály is jobb megértéssel végrehajtva, mint a jó ridegen alkalmazva. Egy nagy város lüktető életében az autó gyorsaságra van hivatva és eközben nem egyszer surolja a már tiltott cselekvés határfelületet. Itt még rendőri szemmel nézve is hiányzik a bűnösség, még távolabb esik a kihágási szándék, nem történt egyéb, minthogy a gép tehetetlenségénél fogva a gondolat pillanatnyi ideje alatt engedelmessé nem tudott. Nincs olyan közérdek, amely megkivánná, hogy ilyen eseten ott teremjen a közlekedés óre s egy betéti lappal tegye szegényebbé a büntetlenségére hű autózókat. A rendelet büntető szabályainak drámai alkalmazása a közlekedés rendjére csak zavarólag hat, mert ennek legfőbb kelleke a vezető biztonsági érzete, amit nem érezhet akkor, ha lépten nyomon egy tiltó rendelkezés s ennek nyomán a büntetéssel fenyegető paragrafus mered feléje. *Nincs a rendszertnek egyetlen ága sem, amely az eredményes munkához annyi megértést, oly tapintatos eljárást tesz szükségessé, mint a lázas gyorsasággal lepergő autóközlekedési rendszert.*

A közlekedő autók nagy része idegen, számos közülük külföldi, *messze-menő fontos érdekünk, hogy az idegenek jól érezzék magukat nálunk s kellemes emlékekkel távozva tőlünk kulturáltságunknak hírét szerte vigyék.* Amint a számító, okos osztrákok azzal a kis meleghangú füzetkével feledtetni tudják a burgenlandi rugógyilkos gödröket, legalább úgy kell gondoskodnia a hatóságnak nálunk arról, hogy a közlekedés ne csak merev jelzésekkel, de szívvvel is irányítható.

Olvassa

a Debreceni Polgárt!

A nagy melegben legjobb viselet a

Del-Zsa

vászon-cipő, szandál és szandalet!

Piac-utca 16.

Déri Frigyes eredeti elgondolása az volt, hogy megalapítja a „Külföldi Magyarok Muzeumát“

Érdekes interjú a nagy mecénás egyik barátjával, Nagy Béla íróval, a „Külföldi Magyarság“ volt főszerkesztőjével

Debrecen, június 10.

Debrecen legújabb kulturális kincsének, a Déri-muzeumnak alapítójáról, Déri Frigyesről, a szinte klasszikus korbeli nagy mecénásról, a muzeum alapítása, építése és megnyitása alkalmával sok szó esett az újságok hasábjain. Érdekes cikkeket számoltak be Déri Frigyes egyszerű elhatározásának minden részletéről és a lapok bőségesen tárták az olvasó elé a rendkívül kulturált, gazdag invenciójú magyar műgyűjtő élete történetét is. A minket lenyűgöző áldozatkészség Déri Frigyes alakját egészen kivételes magasságra emelte, az országos ünnepek fénye a kultúra legszélsőbb határvonaláig népszerűsítette az alapító nevét, az ünnepek hosszú sora pedig — nagy örömeinkre — nemcsak az emlékezés rakétafényét gyújtotta meg, hanem állandósította is azt.

Ennek a tiszteletbe merevült emlékezésnek hatalmas halmazához szolgáltatunk mi most újabb adatokat. Ezek az adatok Déri Frigyes egy eddig rejtett nagyszabású elgondolását mutatják meg és bizonyítékát adják annak a hatalmas koncepciónak, amely a alapítót minden vonatkozásban jellemezte. Déri Frigyes egyik muzeum-alapító tervéről van szó, amely tervet az elhunyt alapító közölte is egyik barátjával Nagy Béla íróval, a „Külföldi Magyarság“ volt főszerkesztőjével.

Munkatársunknak alkalmá volt Nagy Bélával, rövid debreceni tartózkodása alatt beszélgetést folytatni, amelynek során a külföldi magyarok életében számottevő író Déri Frigyes eredeti muzeum alapító elgondolásáról, az alábbiakat mondta el:

— Déri Frigyes a debreceni muzeum későbbi nagynevével alapítójával akkor ismerkedtem meg, amikor a „Külföldi Magyarság“ szerkesztettem. Ismeretségünk később barátsággá fejlődött és az 1921—23. közötti években különösen megismosodott. Ezen idő alatt többször utaztam Déri meghívására Bécsbe, ahol a külföldön élő magyarokat érdeklő kérdésekben tanácskoztam sokat velem. Muzeumot alapító tervét

1923-ban említette először.

— Ekkor — mint később ismertté vált Déri az alapítandó muzeumot szülővárosának, Bajának szánta. Majd később Baja határmenti fekvése miatt Pécsre gondolt és csak azután alakult ki benne az az elhatározás, hogy a színmagyar, nagyszerű tempóban fejlődő Debrecenben teszi meg az alapítást.

— Ezzel a döntő elhatározással egy időben alakult ki benne

egy olyan elgondolás is, amelynek későbbi elejtése nemcsak Debrecen városára, hanem a külföldön élő magyarságra nézve is nagy veszteséget jelent.

Né adódjék azonban itt szó félreértésre.

Déri Frigyes alkotó fantáziája a „Külföldi Magyarok Muzeumáról“ álmódott

— Nem akarok semmit se rekrimálni, hiszen az a barátság, amelylyel Déri Frigyes megajándékozott, bennem mindig csak a tisztelet hangját szólaltatja meg. — *Én csak Déri Frigyes hatalmas, alkotó koncepciójának, a fantázia lázában elképzelt emlékszem vissza.* — Ez az elgondolás pedig nem volt más, minthogy Déri Frigyes tulajdonképpen a Külföldi Magyarok Muzeumát szerette volna megalapítani.

Ugyanis ő a legszorosabb összeköttetést tartotta fenn a külföldön élő magyarokkal. Számos külföldi magyar egyesület érezte a nagy mecénás jótékony áldozatkészségét.

— Ebben a muzeumban gondolta összegyűjteni a külföldön élő mintegy két és fél millió magyarnak múltjára és jelenjére vonatkozó történelmi, kulturális és gazdasági dokumentumokat.

— Annak idején meg is kért engem, hogy a „Külföldi Magyarságban felhívással forduljak a külföldön élő magyarokhoz, a külföldi magyar egyesületekhez és intézményekhez, hogy az általa alapítandó „Külföldi Magyarok Muzeumban“ minden magyar vonatkozású emléket, adatot és értéket küldjenek be és a megalapítás után helyezzenek ott el.

— Ez a felhívás nem is maradt hatás nélkül é egymásután érkeztek a felajánlások.

Igy az egyik new-yorki egyesület felajánlotta 1851-ben készült Szűz Mária lobogóját, amely alatt 1852-ben New-Yorkban fogadta

ajtáló körútja alkalmával az emigrált Kossuth Lajost.

Történet más érdekese felajánlás is. A detroiti magyar egyesület felajánlotta a Fővénység ezredesnek, Kossuth bizalmasának a kardját, amellyel a szabadságharcban az északi seregek huszárezredét vezette győzelmes rohamra. A felhívásra jótormán minden külföldi egyesület ajánlott fel valamit. Mindegyik felajánlotta történetének megirátását. A sok felbecsülhetetlen értékű dokumentum között is különös értéket képviselt Király Györgynek, az amerikai magyarok egyetlen viclap szerkesztőjének (a Dongónak) felajánlása. A kitűnő szerkesztő egy amerikai magyar népdal gyűjteményt ajándékozott volna a muzeumnak. Ez a gyűjtemény az angol és magyar nyelv keverékéből származott nyelven írt humoros dalokat tartalmazta.

— Ez volt Déri Frigyes varázslatos nevével elindított rövid életű sajtó akciónak az eredménye.

Hogy hová fejlődött volna a nagy gondolat és milyen méretekben valósult volna meg a Külföldi Magyarok Muzeuma, arra feleletet ad a külföldi magyarok áldozatkészségének egységes megnyilatkozása.

— Mi okozta e nagy elképzelés elejtését arra nem tudok feleletet adni, a tervek kipattanásától számított rövid idő múlva 1924-ben Déri Frigyes örökre lehunyta szemét és muzeum alapító levelében említést sem tesz első elgondolásáról.

— Ugy gondolom szinte

Déri Frigyes időtlen időkig fennmaradó dicső emlékének tartoztam mindezek elmondásával.

A külföldi magyarok muzeuma minden hazájába visszatérő magyaroknak bucsuhelye lett volna. Hogy mi csoda tömegeket mozgatott volna meg egy ilyen muzeum azt is könnyen elgondolhatjuk.

— De a terv felbecsülhetetlen kulturális értéke mellett még olyan propaganda eszköz is lett volna, amely minden idegen forgalmi erőlködésénél többet ért volna.

Nagy Bélának, a számtalan külföldi magyar egyesület elnökének értékes nyilatkozatahoz nekünk nincs mit hozzá tennünk. Örömmel tesszük közzé az egykori Déri Frigyes barátjának visszaemlékezését. Figyeljenek fel rá az illetékesek és gondolkozzanak rajta, mert annak megvalósításának útjában nem áll semmi akadály.

Nemesujfalusi Ujjfalu Gyula.

Terítésművészeti kiállítás

Debrecen városiasodása egyre gyorsabb tempóban halad. Megnyilvánul ez a kulturális és szellemi élet egész vonalán, érezhető a városrendezés és építkezés területein s mutatkozik a szociális gondoskodás terén is. Debrecennek, mint a Tiszántul metropolisának, jellege egyre jobban kidomborodik és nap-nap után örvendetes események történeke a kulturális haladás szolgálatára.

Ilyen kulturális terjesztő esemény színheye lesz június 15—21-ig a debreceni Kereskedők Társulatának díszterme (Piac-utca 8. szám). A debreceni ipartestület vendéglős szakiskola terítésművészeti kiállítást rendez.

A kiállításon a különféle alkalomoknál (ebédeknel, vacsoráknál, estéknél stb.) szokásos terítési módokat fogják bemutatni.

Az érdekes kiállításra különösen a hölgyek figyelmét hívjuk fel, mint akiket a terítés problémája és formája elsősorban érdekel.

Rikkancsok és lap-

kihordó asszonyok felvételnek a kiadóhivatalban, Fűvészker-t. u. 9. sz. a.

SINALI JÓZSEF

könyvkötő. Minden nemű könyvkötői munkát készít
DEBRECEN, Sas-utca 2. szám.
Telefon: 17.30.

Közgazdaság

Nyugaton a helyzet változatlan

A világháború alatt közölt vezérkari jelentések, ha azt tartalmazzák: „Nyugaton a helyzet változatlan” azt jelentette, hogy a szembenálló ellenfelek valami nagyobb harcászati tevékenységre készülnek. Ehez lehet hasonlítani ma a kereskedő világot is, amikor naponta azt olvassuk, hogy még döntés nem történt az új kampányban a termények értékesítése ügyében. Tudja és érzi azonban, hogy jön valami kormányintézkedés, de ez akár a mezőgazdaság, akár a legális kereskedelemre jó, vagy rossz lesz-e, nem tudja... Hivatalos kijelentés szerint is az országban mintegy ötezer ember olyan kereskedő van, amelyik a termények adás-vételével foglalkozik és ez élethivatása, de ezen kijelentéssel kapcsolatban az is elhangzott, hogy a hivatalos körök nem akarnak ennyi krajzlerájjal foglalkozni. Ezen kijelentés megtételénél nem vették azonban tekintetbe azt, hogy ezen kereskedőknek nagyobb része már a békeidőben is ezzel foglalkozott. Ezt választotta élethivatásának, úgy rendezkedett be, hogy a terménykereskedelemben szükséges férőhellyel is rendelkezzen, így üzlet, raktár helyiségekkel. Ezek berendezése sok tőkét vett igénybe. Sok kereskedőnél még a forgó tőke egy része is felhasználott, remélvén azt, hogy a normális viszony beálltával, ezen tőkebefektetése meghozza a remélt kamatot és magát amortizálja.

A kereskedelem szempontjából is üdvösnek kellene tartani, ha a kormány jövőre korlátozná az engedélyek kiadását. Helyes volna, ha bizonyos előképzettséghez és megbízhatósághoz kötné ezt. Azokkal szemben azonban, akik már eddig is foglalkoztak ezen üzletággal, ha egyéb tekintetben az általános követelményeknek megfelelnek, nem zárhatók ki a tisztességes kereskedők közül és nem degradálhatók le. Nem lehet célja a kormánynak, hogy pár ezer családot kenyér nélkül hagyjon és még ezzel jobban növelje a munkanélküliek számát. Ha ezen családok munka és kenyér nélkül maradnak, a kis tőkéjüket alkotó üzleteket kénytelenek lesznek eladni legjobb esetben, de a legtöbb esetben ez a hitelező kezére kerül. Ha ismét az ország több ezer adófizetővel csökken, veszélyessé válik az állam háztartási egyensúlya is, de különösen nagy kihatása lesz ennek a városokra és községekre, a hol egyik bevételi tételük volt a kereseti adó, a melyet így nagyobb részt elvesztenek.

A vidéki kisebb városokban és községekben is szükség van a kereskedőkre, mert ezek vásárolják meg a kisebb gazdák terményeit mázsánként, azokat raktáraikba összegyűjtik, manipulálják és így előkészítve adják tovább a nagyobb cégeknek, vagy szállítják ki külföldre vagon tételekben. Ha a kisebb gazdának pénzre van szüksége olyan időszakban, amikor semmi eladni valója már nincs és várja az új termést, kihez megy, legtöbbször az általa ismert falubeli kereskedőhöz. A kereskedő ismervén anyagi helyzetét és megbízhatóságát, az el-

dásra szánt termésére előleget is ad, így nem kényszerül a kisebb gazda arra, hogy a bankhoz menjen, a honnan csak bekebelezéssel és sok költséggel vehet fel csak kölcsönt. Tehát itt nincsen a gazda és a kereskedő között érdekellentét. Természetesen itt is az uzsoramentes kereskedőkre gondolok. A gazda is tud ma már védekezni ez ellen, mert mindennap rádió, a lapok útján tájékozva van a világgiazi árról, tehát az eladásnál nagy különbség nem lehet.

Ha a kormány ezen fontos nemzetgazdasági kérdést a köz megnyugvására akarja megoldani és az új kampányban már bevezetni, ennek alfája az, hogy minden tekintetben védje meg a gazdaságsadalom jogos érdekeit, de ne áldozza fel a legális kereskedelmet sem. Ha azon elv fog itt megnyilatkozni, hogy élni és élni hagyni, úgy visszaáll a békebeli állapot és egyik gazdasági osztály sem kerül előnyösebb helyzetbe. Adja az Isten, hogy a kérdés szerencsés kézzel oldassék meg!

Hegymegi Kiss Pál két interpellációja

A ház interpellációs könyvébe az elmúlt napokban Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselő két interpellációt jegyzett be.

Az egyik interpelláció a belügyminiszterhez szól, s ebben az összeférhetetlenség elvének a belügyi kormányzatban való érvényrejtését teszi interpelláció tárgyává Hegymegi Kiss Pál.

Az interpelláció szövege a következő:

„Sziveskedjék belügyminiszter ur tájékoztatást nyújtani, hogy mikor érvényesülnek már a törvényhatóságokban az új közigazgatási törvénynek a törvényhatóságok integritását célzó intézkedései, valamint a belügyi központi igazgatásban felmerült hasonló természetű szabálytalansá-

gok megvizsgálása és orvoslása milyen stádiumban van.”

Az interpelláció során Hegymegi Kiss Pál szóvá teszi a belügyi építkezéseknek, és a belügyi rendőri osztályfőnököknek, Vay Kázmérnak ügyét is.

A másik interpellációt Hegymegi Kiss Pál, az Alföld fásítása ügyében, a földmivélsügyi miniszterhez jegyezte be.

Ezen interpellációban kérdést intéz a földmivélsügyi miniszterhez az irányban, hogy miért akadt meg az Alföld fásítása?

Ugyanezen interpelláció keretében szóvá teszi Hegymegi Kiss Pál a debreceni legeltetések igaztalan megszorításának és a gyümölcsfa illetés, valamint a gondozás intézményesítésének kérdését is.

TISZAZUG

a magyar rémület helye

Ismeretes, hogy a sajtóban milyen nagy port vert fel két elhagyott községben, Tiszakürtön és Nagyréven a múltban elkövetett, ar-

zénna! A légygöcsök, amelyet bárhol kaphatott. A javasasszony feloldotta, jó pénztért eladta. —

zénna! A légygöcsök, amelyet bárhol kaphatott. A javasasszony feloldotta, jó pénztért eladta. —

zénna! A légygöcsök, amelyet bárhol kaphatott. A javasasszony feloldotta, jó pénztért eladta. —

zénna! A légygöcsök, amelyet bárhol kaphatott. A javasasszony feloldotta, jó pénztért eladta. —

zénna! A légygöcsök, amelyet bárhol kaphatott. A javasasszony feloldotta, jó pénztért eladta. —

zénna! A légygöcsök, amelyet bárhol kaphatott. A javasasszony feloldotta, jó pénztért eladta. —

zénna! A légygöcsök, amelyet bárhol kaphatott. A javasasszony feloldotta, jó pénztért eladta. —

zénna! A légygöcsök, amelyet bárhol kaphatott. A javasasszony feloldotta, jó pénztért eladta. —

zénna! A légygöcsök, amelyet bárhol kaphatott. A javasasszony feloldotta, jó pénztért eladta. —

zénna! A légygöcsök, amelyet bárhol kaphatott. A javasasszony feloldotta, jó pénztért eladta. —

zénna! A légygöcsök, amelyet bárhol kaphatott. A javasasszony feloldotta, jó pénztért eladta. —

A mezőgazdaság helyzete kielégítő

A múlt héten nem egyszer az is hozzájárult a gabonaárak emelkedéséhez, hogy a mezőgazdasági helyzetről sem volt valami optimisztikus a vélekedés. Féltek ugyanis attól, hogy a sok esőzés következtében megdőlhét a vetés, sőt a pesszimisták rozsdá lehetőséggel is számoltak. Ma azonban határozottan megnyugtató hírek érkeztek mindenfelől. Pünkösdkor ugyanis az egész országban rendkívül kedvező időjárás volt és az erről szóló jelentésekkel egyidejűleg az országnak sok vidékéről érkeztek be tudósítások arról, hogy ezidőszert kielégítő a mezőgazdasági helyzet.

Izléses nyomtatványokat

a „Korvin” nyomda

versenyképes áron szállít

Nyomtatvány-megrendeléseinél keresse fel!

Cégtulajdonosok:

Szentesi Pál, Várakozó Gábor Ferenc,
Kovács József, Dávid Lajos

Debrecen, Sas-u. 2. Telefon 17-30

HIREK

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Alábbiakban közöljük ismét két körzet beosztását. — A II. körzet: Vár-, Rothermere-, Péterfia-, Kétmalom-utcák, Magoss György-tér, Fürdő-u., Stmonyi-, Komlóssy-ut, Poroszlav-ut eleje, Károly Ferenc József-ut eleje, Kálvin-tér. — Lapfelügyelő: Szöllőssy Sándor, Bárczy-u. 7. sz. — VI. körzet: Arany J.-, Széchenyi-, József kir. hg.-, Simonffy-u., Halköz, Posta- és Széppességi-utcák. Lapfelügyelő: Glück Sándor, Arany J.-u. 54.

A meleg fokozódik.

A meteorológiai intézet jelenti.

A helyzet változására egyelőre kilátás nincs és így a meleg egyelőre még fokozódni fog. A délutáni órákban a zivatarhajlam továbbra is fennáll.

— A szombathelyi cserkész-céllövő versenyen a debreceni cserkészek harmadik helyre kerültek. A Magyar Cserkész Szövetség szombathelyi kerülete, tíz éves jubileuma alkalmából, pünköst két napján fényesen sikerült ünnepségeket tartott, mely ünnepségeknek koronája a céllövő verseny volt. — Erre a versenyre, illetve ünnepségekre meghívást kapott a csonka hazának minden cserkész-kerülete, így a debreceni kerület is. A verseny győztese a szombathelyi csapat lett s így elvitte a szombathelyiek ezüstsérlegét. A második helyet a budapesti kerület foglalta el, míg a harmadik helyet a debreceni kerület biztosította magának. A csapatversenyek díján kívül egyéni díjak is voltak, így Csának Tibor és Zsadam Béla debreceni cserkészek ezüstérmeket nyertek.

— Az Ady-társaság közgyűlése. A debreceni Ady-társaság folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését, a városi ipariskola tanácstermében, Burgundia-utca 1. szám alatt. A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Az 1930—31. év programja. 5. Költségvetési előirányzat. 6. A tisztikar kiegészítése. 7. Esetleges indítványok. — A közgyűlésre a társaság összes működő és rendes tagjait ezúton hívja meg az elnökség.

— Ünnepe a homokkerti református olvasóköri. Kedves ünnepség színhelye volt hétfőn a homokkerti református olvasókör. Dr. Baltazár Dezső püspök helyezte el az egyesület zászlajában a Rothermere lord által küldött díszszegyet. A megható ünnepség a Himnusz elénekklésével kezdődött, majd Patay József elnöki megnyitóját Harsányi Gusztáv nyug. kuriai bíró méltatta az ünnepély jelentőségét. Hatalmas éljenriadal és taps közepette állott fel azután dr. Baltazár Dezső püspök. Méltatta Rothermere lord mozgalmát, amely ennek az ezer sebtől vérző országnak akar helyet biztosítani ismét a népek nagy társadalmában, a „nap alatt...“ Beszéde végén bevverte a zászlórudba a szegyet. A közönség percekig ünnepelte a népszerű egyházfőt. Törös Károly zárószavai után az ünnepség a Szózat elénekklésével ért véget.

Ismeretterjesztő előadás a Függetlenségi Körben

F. hó 15-én, vasárnap d. e. 11 órakor Rainprecht Antal ny. vesztprémi főispán tart előadást a Függetlenségi Körben. — Előadásának tárgya: Páneurópa. — A téma általános érdeklődésre tarthat számot,

mert hiszen e kérdéssel ma már a legelőkelőbb politikusok is foglalkoznak. — Az előadásra belépődíj nincs. — Mindenkit szívesen lát a vezetőség.

A kecskeméti gazdák a borfogyasztási adó eltörlését sürgetik

A magyar mezőgazdaság megmentése és a borfogyasztási adó eltörlése érdekében, mint ismeretes, országos mozgalom indult meg és ennek a mozgalomnak egyik fontos etapja volt pünkösd hétfőjén Kecskeméten tartott nagygyűlés, amelyen több, mint kétezer szőlősgazda vett részt. A nagygyűlést Szabó István dr., országgy. képviselő, a kecskeméti szőlősgazdák elnöke nyitotta meg, majd Gaddest F. József szőlősgazda a borfogyasztási adó kérdésével foglalkozván, utalt arra, hogy a szőlősgazdatársadalom nem tud termelni, mert a bevétel

egyrésze a fogyasztási adóba, a másik része pedig a rézgalicért és egyéb termelési eszközökért a kartellek zsebébe kerül.

Számos felszólalás hangzott még el. Ezután Szabó István elnök előterjesztette a határozati javaslatot. E szerint a szőlősgazdatársadalom a borfogyasztási adó teljes eltörlését követeli. Sürgeti a bortermelői kimérés engedélyezésének teljes leegyszerűsítését s annak kimondását, hogy emberi fogyasztás céljára csak borpárlatból származó szesz használható fel.

— Ma délután lesz a ref főgimnázium tornavizsgálója. A rossz idő miatt már kétféle is elhalasztott tornaünnepet ma, szerdán délután tartják meg a ref. gimnázium udvarán. Zenés gyakorlatok, torna és atletikai számok mellett katonai zártrendű gyakorlatok és puskafofogások, játékok s a Tiszántulon még ismeretlen görög mutatványok, játékok és vívás fogják a programot adni. A mindég élvezetes ünnepre tisztelettel hívják meg a szülőket és a sport iránt érdeklődőket. Beléptidő: ülőhely 1—1.50 P-ig, állóhely 50 fillér. Diákjegy 30 fillér. Jegyek még kaphatók az ünnepély előtt a pénztárnál.

— Az országos ref. tanár-egyesület közgyűlése. Az országos református tanár-egyesület ez évi közgyűlését Csurgón tartotta meg. Az országból 150 tanár gyűlt össze. Közöttük igen sokan debreceniek is. Nagyon érdekes bevezető beszédet mondott Dóczy Imre, a tiszántuli református közepiskolák felügyelője. Debr. czeny Ferenc, református főgimnáziumi tanár németországi tanulmányának eredményét ismertette, igen érdekes formában, Vekerdy Béla ref. gimnáziumi tanár pedig nagyon gondosan kidolgozott tanulmány keretében a tanárságot a fizetések dolgában ért sérelmet ismertette. A közgyűlés után a résztvevők Keszthelyre utaztak. Ott hajóra szálltak és végig hajózták a csodás szépségű Balatont.

— A felső kereskedelmi iskolát végzettek szövetségeinek VI. Nemzetközi kongresszusa. A folyó évi szeptember hó 7—9. napjain Budapesten a Felsőkereskedelmi iskolát végzettek Szövetségei Nemzetközi Kongresszust tartanak. A Szövetség legutóbb 1928-ban Genfben 16 nemzet képviselőinek részvételével tartotta V.-ik Nemzetközi Kongresszusát, amelynek a budapesti kongresszus gazdag tárgysorozatánál fogva méltó folytatása lesz. A kongresszusnak egy következményében messze kiható feladata: a Felső Kereskedelmi Iskolát Végzettek Világ Szövetségének megalakítása. Felvilágosítás a Felsőkereskedelmi Iskolát Végzettek Szövetségei VI. Nemzetközi Kongresszusa Szervezőbizottságától (Budapest, II. Apostol-utca 6. sz.) nyerhető.

— Halálozás. Halmágyi József kereskedelmi ügynök, a debreceni kereskedő társadalom egyik régi kiváló tagja, — ma reggel hirtelen elhunyt. A régi vágású, becsületes, törekvő kereskedő halála széles körben mély részvételt váltott ki. Lesújtott özvegyén kívül nagy rokonsága gyászolja.

* Megkezdődik a fürdő saison itt az ideje, hogy fürdő felszerelését megrendelje Antalffy sportházában Varga-utca 1. Fürdőruha, uti táska, fürdő cipő, fürdő napernyő, szemüvegek stb. jutányosan kaphatók.

— Ebzárlat. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy az V. állategészségügyi körzetben, (a város belterületére, Nagyerdő, Gazdasági Akadémia, Nyulási rokkant-telep és az összes kertsegekre kiterjedőleg) a mai napon a veszettség állati fertőző betegség, szörványos jellegű fellépése miatt ebzárlatot rendel el. Ennek következtében a körzet területén három hónapig minden kutya állandóan kötve tartandó, az utcán, vagy uton pedig szájkosárral ellátva, csak pórázon vezethető. A szabadon járó kutyákat a gyepmester összefogdosása és kiirtja, tulajdonosaikat pedig a kihágási eljárás során a hatóság megbünteti.

— Anyakönyvi hírek. Eljegyzések: B. Szabó Lajos—Csillag Mária, B. Kovács Imre—Görbe Sára. — Születések: Kacsárdi János, fiú; Pap András, fiú; Tatár Sándor, leány; Budai Gábor, leány; Takács János, leány; Kozák József, fiú; Lauber József, fiú; Kondor József, leány; Radácsi István, leány; Német István, leány; Kohn Adolf, leány; Orosz Gábor, leány. — Halálozások: Schulmeister Jenő 29 éves, Balog Erzsébet 21 hónapos, Hatvani János 86 éves, Mihályi András 8 hónapos, Kovács Imre 1 napos, Póser Pál 5 éves, Kóródi Magda 1 éves, F. Szilágyi Gábor 78 éves, Piskolti Pál 53 éves, Tomasovszky Géza 47 éves, özv. Károlyi Mihályne 78 éves.

Verseny tárgyalás a m. kir. állami javítómuhely részére szükséges szállításokra

A kereskedelmi és iparkamara ezúton értesíti érdekeltséget, hogy a m. kir. állami javítómuhely Igazgatósága (Budapest, IX. Forinnyak-utca 1.), 20 drb. 14 cm. M. av. csökefe, 50 drb. 0 M. csappantus csavarhoz kazetta, 100 drb. 99 M. nyereghez nemezlapp bélék, 1000 drb. kötőfék lánc, 200 prb. 84 M. hajtó ostor, 200 drb. 77 M. nyél nélkül csákány, 20 drb. lakatos szerszámhoz csavarok részére bádóg doboz, 20 drb. 8 cm. 5 M. iart. tömitések, bádóg doboz, 50 drb. bőrmázás doboz, 200 drb. kikötőszárhoz rugós kamó, 200 drb. löszterlata csatló szájhoz rugós kamó, 200 mtr. 96 cm. széles háziváson, 100 drb. 8 M. kézilámpa, 20 drb. kulccsal önzó lakat, 100 drb. kézi lámpához bádóg olajos palack szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdetett meg.

A szabályszerűen kiállított ajánlat közvetlenül vagy postán ezen állami javítómuhely Igazgatóságának (Budapest, IX. Forinnyak-utca 1. szám) küldendő, hogy az legkésőbb 1930. évi június hó 26-án d. e. 12 óráig beérkezzen.

Mozgósínházak műsora:

APOLLO
Telefon: 7-62.

Nincs előadás!

VIGSZINHÁZ
Telefon: 14-71.

Ma 7 és 9 órakor
Teljes zenekari kísérettel!

1. Világhíradó.
2. A newyorki alvilág.
Dráma 8 felvonásban. Rendezte: Kertész Mihály. Főszerepben: Dolores Castello.
3. Hálókocsik tolvaja.
Filmregény 10 felvonásban. Főszereplők: Ossí Osválda, Vivian Gibson, Beregi Oszkár.

URANIA

Telefon: 12-51.

Ma 7 és 9 órakor

Teljes hangos műsor!

1. Világszemle. (Metró híradó)
2. Tengeri szörnyek.
3. A halhatatlan lump.

Az Ufa hangos drámája 12 felvonásban. Főszereplők: Gusztáv Frölich, H. A. Schlettow, Liane Haid.

A rózsahelyi papirgyár lerakata Debrecenben

Nagymagyarország egyik legrégebbi papirgyára, a most Rózsahelyi Szlovák Részvénytársaságra átkelesztett rózsahelyi papirgyár Debrecenben, a Bádógos-utca 2. szám alatti pincehelyiségekben lerakatot létesített. A gyár itt raktáron tartja a celulózból készült összes gyártmányait: a kereskedelmi célokat szolgáló mindenféle csomagoló-, szuperior-, zsír-, kenyér- stb. papírokat. Rövid időn belül pedig üzembe helyezi a zacskó-gyárat is, ahol mintegy 30-40 munkást akar foglalkoztatni. A lerakat — amelynek Balázs Jenő a vezetője — máris eredményesen dolgozik a debreceni piacon és máris nagyobb megrendeléseket kapott több debreceni nagy üzemtől és gyártól.

A bálón megittasult tömeg meglinceselt egy katonát

Borzalmas gyilkosság történt a győrmezei Vicsé-pusztán. A pusztai gazdaságában hetek óta kónapos munkások dolgoznak, akik a megye különböző részeiből gyűltek össze. A munkások vasárnap este bált rendeztek. A bálón nagyon jó hangulat uralkodott, sokat ittak és ennek következménye volt azután, hogy feltizenkettő tájban véres verekedés támadt.

A verekedés először az idegen munkások között folyt, majd beleavatkoztak a helybeliek is. Az egyik falubelini vendégségben volt Nagy István katonája. Nagy István valahogy belekeveredett a verekedők közé, akik anélkül, hogy megkérdezték volna, hogy kicsoda, honnan jön, rávetették magukat és ültetkezni kezdték. Nagy István menekülni próbált, a tömeg utána rohant, majd a falu legharapósabb kutyáját uszították rá. A véreb el is érte Nagy Istvánt a falu határában, ahol lerántotta a földre és addig harapdálta, marcangolta, amíg az üldözők el nem érték. Az örvénygő tömeg néhány pillanat alatt szétrombolta Nagy István fejét. Holtestét beszállították a győri kórház bontani intézetébe, ahol felboncolják. A csendőrség megindította a legérélyesebb vizsgálatot a gyilkosok kézrekerítésére.

Futballbírói tanfolyam

A Magyar Futballbírók Testületének Keletmagyarországi alosztálya a tavaszi futbalszezon befejezésével bírói tanfolyamot rendez. A tanfolyamra június 12-én, csütörtökön este 7 és 8 óra között jelentkezhetnek a KLASZ hivatalos helyiségében (Debrecen, Ferenc József ut 34. I. emelet.) Vizsgadíj fejében 12 P., mely két részletben is fizethető. A tanfolyam hat hétig tart, minden hét keddjén és péntekjén este 7 órától fél 9 óráig. Ezután is felhívjuk mindazokat, akik ezen tanfolyamon jelentkezni kívánnak, hogy e hó 12-én személyesen jelentkezzenek a fentjelzett helyen.

Futballbírók Testülete.

Közhasználatu gépjármű vezető tanfolyamot szervez a debreceni m. kir. áll. fa és fémipari szakiskola igazgatósága. A tanfolyam június 10-én kezdődik és tart hat hétig. Részletes felvilágosítást ad az igazgatóság napnőnként délelőtt 10-11-ig délután 3-5-ig. (Telefon 10-02) Debrecen, Széchenyi ut 2.

Ivóvíz nélkül maradt Nádudvar ujonnan épült telepe

Nádudvar, június 11.

Csak a napokban foglalkoztunk a „Debreceni Polgár” hasábjain azokkal az anomáliákkal, amelyek Debrecen város külsőségein a közutaknál mutatkoztak. Ugyanis a városi tanács rendelkezésére a külsőségeken a közutak használatáért vízdiát szednek.

Ráműtöttünk arra, hogy a közutak utáni vízdíj szedése törvényellenes és követeltük, hogy a város a vízdíj fizetését azonnal szüntesse meg.

Ezzel a vízügyi anomáliával kapcsolatban most Nádudvar községből jelentett hasonló esetet a „Debreceni Polgár” tudósítója.

Nádudvar községben, a Nagykertben, a Kösüly ér partján a szegény napszamos emberek építkezni kezdtek. Ezek a földhöz ragadt szegény emberek

maradtak most ivóvíz nélkül, kitéve a kánikula rettentő forróságának.

Rendkívül furcsa ennek az ivóvíz nélkülségnek az előzménye. Ugyanis, mikor ezek a szegény napszamos emberek megkezdték az építkezést, kérvényt intéztek a község elöljáróságához, hogy nyújtson anyagi segítséget a kutak furásához, mert enélkül szomjan vesznek.

A község anyagi segítségét azonban nem adott, mert erre fedezete nem volt költségvetésében. Mindössze szerszámokat és építkezési állványokat bocsájított a telep lakosainak rendelkezésére.

Erre ezek a szegény, földhözragadt emberek a saját szakállukra, anyagi erejüket jóval meghaladó módon — hozzáfogtak az ivóvízkutak furásához.

A munka megindultával egyre-másra létesültek az új telepen az

iható, szivattyus kutak. Ekkor történt aztán egy olyan fordulat, amelyre nem számított senki. A rossz gazdasági év következtében az új telep lakosai teljesen elszegényedtek s a munkahiány folytán elestek még a napi kétpengős napszámiuktól is. Az adókkal amugyis megterhelte népre rászűnyösödött a borzalmak réme:

az ivóvíz hiány, amely elviselhetetlenné teszi a lakosság helyzetét.

Ugyanis a nagy gazdasági pangás következtében ez a szegény nép nem tudta teljesíteni az önkényesen magára vállalt kötelezettséget s nem tudta fizetni a vállalkozót, aki a szivattyus kutakat létesítette a telepen.

A vállalkozó, miután nem kapta meg a munkadíjért járó összeget, a szivattyukat leszerelte a kutakról s ennek következtében újra víz nélkül maradtak ezek az emberek.

Erre újra megindult a kérvényezés arra nézve, hogy a községi elöljáróság vállalja át azoknak a csekély terheknek az elviselését, amik a kuffurásból a vállalkozó által leszerelt szivattyukat.

Ez annival is inkább természetes, sőt kötelessége is a községi elöljáróságának, mert erre nézve törvényes rendelkezések vannak, miszerint mindenhol az elöljáróságnak kell gondoskodni a lakosoknak ivóvízzel való ellátásáról.

Az újtelep lakosai ezzel szemben még mindig ivóvíz nélkül vannak s naponkint

nehéz kilométereket kell tenniük, hogy szomjan ne vesszenek.

Ezek után az újtelep lakosai a járás főszolgabírójához fognak fordulni, hogy történjen azonnali intézkedés az ivóvíz ügyében.

Termény-tőzsde

Készárúk:

77-es tv. 24 00-15. — ft. 23 10-23 50, fm. 23 30-23 55. dt. 23 30-23 55.
78-as tv. 24 40-24 55. ft. 23 30-23 65, fm. 23 55-23 80, dt. 23 20-23 45.
79-es tv. 24 60-85 10. ft. 23 45-24 05, fm. 23 80-24 —, dt. 23 45-23 65.
80-as tv. 24 75-24 90. ft. 23 65-24 15, fm. 23 80-24 10, dt. 23 55-23 75.
Rozs 11 50-11 60. fak. árpa I. 14 50-75. közepes 13 75-14 25, közl. 10 00-11, zab I. 13 25-70. közepes 12 90-13 15, tengeri II. 12 70-12 85, evv. 12 80, korpá 7 80-8 —, lucerna, magvar 120-140, lóhere, nagyarankás 80-90.

Határidős:

Júniusi buza 23 08, zárata 22 51-52, leszámló 22 80.
októberre buza 20 83, zárata 20 43-44, leszámló 20 70.
júniusi rozs 12 96, zárata 12 96-98, — leszámló 11 60.
októberre rozs 12 82, zárata 12 37-39, leszámló 12 60.
júliusi tengeri 12 80, zárata 12 60-62, — leszámló 12 70.
augusztusra tengeri 13 05, zárata 13 85-95, leszámló 13 —
transitó júliusra 11 80, zárata 11 80-81.

Valutaárfolyamok:

Budapest, június 5.
Angol font 27 75-90, Belea frank 79 60-80, Cseh korona 16 89-99, Dán korona 152 60-153 20, Dinár 10-10 08, Dollár 569 00-571 00, Francia frank 22 30-60, Hollandi forint 229 60-230 30, Lengyel zloty 63 95-64 25, Lei 3 36-3 40, Léva 4 11-4 17, Lira 29 75-30 05, Német márk 136 15-136 75, Norvég korona 152 65-153 25, Osztrák schilling 80 45-80 85, Sveici frank 110 35-110 85, Svéd korona 153 15-153 70.

Debreceni piaciárak:

Zöldségárak. Saláta 3-5, csövesbersó 18-25, szemesborsó 25-30, retek 3-8, friss zöldség 4-8, kalarábé 5-15, burgonya 10-20, spárga 130-140, uborka 20-60, gomba 150-250, zöldbogyó 4-6, tök 80-220 fillér darabja, vagy kilója.
Baromfiárak. Liba 2, idej liha 1 80, kacska 1 80-2 —, tyúk 1 60-1 70, pulyka 1 10-1 20, csirke 2-2 20 pengő kilója.
Gyemölcsárak. Cseresznye 60-1 —, földieper 110-120, pöszméta 60-80 fillér. —

Sport

A „Békéssy-féle vívó-klub fényes győzelme Karcagon. Karcagon a Move sportegyesület szombaton északkerületi meghívásos junior női tör, férfi tör és kard versenyt rendezett. A versenyen Debrecen, Szolnok, Karcag, Berettyóújfalú, Kisújszállás és Törökszentmiklós vívói vettek részt. A női törversenyt Faragó Terus, a kitűnő debreceni hölgyvívó nyerte, — második lett Herczeg Piri (Debrecen), — harmadik Vay Inczi Kisújszállás vívók lettek. A nyolcas férfi karddöntőbe a debreceniek közül heten kerültek, a nyolcadik helyet a szolnoki dr. Lengyel foglalta el. Férfi karddöntőben első dr. Meák, 2. Király, 3. dr. Nagy Sándor, 4. Vicol. 5. Buray (Debrecenből). A férfi törvívást dr. Meák nyerte. A verseny befejezése után Ferenczy Pál debreceni vívómester, a Békéssy-klub vezetője Kacsics Pál okleveles vívómesterrel, karcagi Move sportegyesülettel vezetőjével vívott akadémiát a közönség nagy tetszése mellett. A versenyt a Ferenczy Pál mester és 6 éves leánya vívóakadémiája fejezte be.

Szerkesztésért, kiadásért felelős és laptulajdonos:
HEGYMEGI KISS PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Fűvészkert-utca 9.

Nyomta Korvin nyomda Debrecen, Sas-utca

Tőzsde

Budapest, június 10.

Készáru piacon a buzában terménynyitáskor meglehetősen tartott irányzat mellett az árak változatlanok voltak. Később az irányzat ellanyhult és a zárlatkor az árak 35 fillérrel estek. Határidős nyitáskor az irányzat barátságos, forgalom

csendes, majd lanyha forgalom mellett az árak állandóan estek. Júniusi buza 69 fillérrel, októberre 53 fillérrel esett. Októberre a rozs 58 fillérrel esett. Júliusi tengeri 36, az augusztusi 40 fillérrel esett. Készáru rozs 40 fillérrel, tengeri 5 fillérrel esett.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja 10 szóig 40 fill., minden további szó 4 fillér.

A közlési díj vidékről postabélyegekből is beküldhető.

FUVAROZÁSOKAT

bárhova olcsón szállít. Központi fuvarozás. Telefon 4-64. Iroda: Károly Ferenc József-ut 18-b.

Hires szövati cserepet régi kiváló minőségben, olcsón szállít Központi iroda Károly Ferenc József ut 18-b.

Nagymennyiségű

száraz, két éves kőrös, szil, tölgy, akác szerszám, rönk és oszlopfa, henteseknek töke, a Kózzraktár telepen, Hid-utca 16. alatt olcsón beszerezhető, míg a készlet tart.

GAZDÁK

földbirtokra törlesztés kölcsönt, 8 P 60 fillér töke és kamat. Buzára 7 és fél százalék melletti előleget. Hátra és építkezésre előnyös váltókölcsönt közvetítik. Mandel Dezső, József kir. herceg-u. 44.

SZEGEDI PAPRIKA

kitűnő minőség, eredeti szegedi árban kapható. — Ugyancsak féregirtó erős paprika kapható. József kir. herceg-utca 7.

KERTI LAKÁS

2 szoba, mellékhelyiséggel kiadó, Lugosl-utca 17 szám.

Csinosan butorozott szoba Sas-utca 2. sz. alatt azonnal kiadó. Értekezni lehet lapunk nyomdájában.

BOR,

kitűnő zamatu, lőhordásra 60 fillér, Dénesnél, Cegléd utca 22. szám alatt.

NAPONTA

kitűnő zamatu fajborok és finom likőrök olcsón beszerezhetők Szentesi Pál kocsmárosnál, Csapó-utca 40. szám alatt, a tűzoltó lakatnyával szemben.

ELADÓK

használt boroshordók. — 3 méteres pult, üvegezett, asztalok. — Értekezhetni a Royal portásánál.